

CRNA GORA I KLIMATSKE PROMJENE |

Uticaj globalnih procesa kao što su klimatske promjene osjeća se na cijeloj planeti, pa i u Crnoj Gori.

Izrazite vremenske promjene, koje su u posljednje vrijeme izražene u Crnoj Gori, nesporan su dokaz da se ovoj problematici mora pristupiti sa velikom ozbiljnošću i uključiti najreferentnije institucije i pojedince u pronalaženje odbranbenih mehanizama.

Činjenica da Crna Gora sa svojom industrijom nije u fokusu kada je uticaj na globalne klimatske promjene u pitanju, nikako ne umanjuje njen značaj u dijelu odgovornosti za ublažavanje posledica tog nezaustavljivog procesa.

Poslednja dešavanja sa poplavama u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Makedoniji, pokazala su da je regionalni pristup jedini ispravan i da su države pojedinačno praktično nemoćne da se izbore sa ozbiljnim posledicama koje izazivaju takve pojave.

Iako se često pokušava umanjiti odgovornost država u razvoju, gdje spadaju sve zemlje našeg regiona, očigledno je da mora postojati jasna vizija kako ublažiti posledice klimatskih promjena i na koji način postupati u slučaju elementarnih nepogoda i vanrednih situacija, koje se sve češće dešavaju na ovim prostorima.

Kvalitet života sadašnjih i budućih generacija ugrožen je i pogrešnim odlukama koje su imale politički karakter, pa je stoga pod hitno potrebno zaustaviti dalju devastaciju prostora, prenamjenu poljoprivrednog zemljišta, nekontrolisanu sječu šuma, ugrožavanje vodotoka i zagađenje izvorišta.

Imajući u vidu da je Crna Gora Ustavom deklarirana kao ekološka država, da je održiv razvoj prepoznat kao dominantna smjernica za budućnost, dodatno obavezuju donosiocima odluka da prilikom planiranja i programiranja uzmu u obzir globalne procese i trendove i njihov uticaj na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Posledice globalne ekonomske krize, koje se osjećaju u svim zemljama regiona, ne smiju biti opravdanje za izostanak regionalnog dijaloga na temu klimatskih promjena, već upravo suprotno treba da budu motiv za unapređenje saradnje i zajedničke aktivnosti.

Međunarodni ugovori koje su potpisale zemlje regiona kao što su Okvirna konvencija Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama (UNFCCC) i Kjoto protokol, za zemlje u razvoju predviđaju čitav set istih mjera kao i za sve potpisnice.

Tako je i Crna Gora u obavezi da prikuplja relevantne informacije, izrađuje i organima UNFCCC-a podnosi nacionalne izvještaje uključujući i Nacionalne inventare emisija gasova sa efektom staklene bašte, da razvija Strategije za ublažavanje klimatskih promjena i Strategije adaptacije na izmijenjene klimatske uslove, da sarađuje u klimatskim osmatranjima, istraživanjima i transferu tehnologije, kao i da unapređuje programe obrazovanja i jačanja svijesti javnosti.

Sve ovo ukazuje na potrebu ozbiljnog sistemskog pristupa i odgovoran odnos cjelokupne zajednice, što do sada nije bilo na dovoljnom nivou, kako u Crnoj Gori, tako ni u zemljama regiona.

U susret novom globalnom sporazumu koji bi trebalo da se desi 2015. godine u Parizu, potrebno je inicirati argumentovani javni dijalog uz aktivno učešće zainteresovane javnosti u procesu donošenja odluka i javnih politika iz oblasti životne sredine i klimatskih promjena i u najvećoj mogućoj mjeri potencirati regionalni pristup, kao najperspektivniji i najefikasniji za zemlje regiona.

Takođe, veoma je važno raditi i na lokalnim akcionim planovima u ovim oblastima, uz uvažavanje mišljenja stručne i laičke javnosti, koji bi pratili regionalne strategije, odnosno uzeli u obzir smjernice i raspoloživi resurse iz dokumenata većeg nivoa.

SVAKA AKCIJA SE RAČUNA!

MONTENEGRO AND CLIMATE CHANGE |

The effects of global processes such as climate change can be felt in the entire planet, including Montenegro.

Striking changes in weather, which have been very pronounced in Montenegro lately, represent irrefutable evidence that this issue has to be addressed with great seriousness and that the most capable institutions and individuals have to be included in the process of finding defence mechanisms.

The fact that Montenegro with its industry is not at the forefront when it comes to influencing global climate change certainly does not diminish its importance when it comes to mitigating the consequences of this irreversible process.

The latest events with floods in Serbia, Bosnia and Herzegovina, Croatia and Macedonia have shown that a regional approach is the only right approach and that individual states are practically powerless to tackle the serious consequences caused by such events.

Even though the responsibility of developing states, such as Montenegro, is often played down, it is quite obvious that there has to be a clear vision on how to mitigate the consequences of climate changes and on how to act in case of natural disasters and emergency situations, which are occurring with increasing frequency in this region.

The lifestyle quality of present and future generations is also endangered by wrong political decisions, so it is absolutely necessary to stop any further devastation of natural areas, reallocation of agricultural land, uncontrolled deforestation, endangerment of watercourses and pollution of spring sites.

The facts that Montenegro's constitution declared it as an ecological state and that sustainable development is recognised as a dominant guideline for the future, are additional obligations to the decision-makers to be mindful of global processes and trends and of their influence on the environment and health of people when making plans and programmes for the future.

The effects of the global economic crisis, which are being felt in all the countries of the region, must not be an excuse for a lack of regional dialogue on climate changes; on the contrary, they have to be a motivation to improve cooperation and joint activities.

The international treaties signed by the countries of the region, such as the United Nation Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and the Kyoto Protocol, envision a set of measures which are the same for the countries in the region as it is for all states signing the treaties.

Therefore, Montenegro also has an obligation to collect relevant data, draft and file national reports, such as National Inventories of Greenhouse Gas Emissions, to the bodies of UNFCCC, to develop Strategies for the mitigation of climate change and Strategies for adaptation to climate change, to cooperate in climate observations, research and technology transfers, as well as to improve programmes of education and raising of public awareness.

All these facts point out to a need for a serious systematic approach and responsible relation by the entire community, which has not been the case thus far both in Montenegro and in the other countries of the region.

In expectation of a new global treaty which should be signed in Paris in 2015, it is necessary to initiate a comprehensive public dialogue with active participation by the public in the decision-making and public policy making processes in the field of climate change and greatly emphasise a regional approach, as the most prospective and most efficient approach for the countries of the region.

It is also very important to work on local action plans in these fields, while respecting the opinion of the experts and the lay public, which would follow regional strategies, while being mindful of the guidelines and available resources from higher level documents.

EVERY ACTION COUNTS!